

LATGALIŠU GAZETA

Latgališu kultūrys Goda bolvai "Boņuks 2009" itūgod sajimts treis reizis vairuok pīsacejumu

26.janvari nūsaslēdze prentendentu pīsacešona Latgališu kultūrys Goda bolvai "Boņuks" – itūgod sajimts treis reizis vairuok pīsacejumu. Bolvys pasnigšonys pasuokums nūtikš 14.martā.

Kai "Latgališu Gazetai" pasuosteja vīns nu pasuokuma organizatoru i bolvys idejys autors Guntis Rasims – paguojušajā godā pīsarūdeja itaidys bolvys līdereigums, deļtam tradiceja teik turpynuota, lai gon itūgod ir stipri samozynuots nominaceju skaits. Paguojušajā godā tika pīškierti pat 32 "Boņuki" i kai vīns nu pādejem par ilggadeju igūldejumu latgališu kulturā tū sajēme Latgališu Kultūrys centra izdevnīceibys vadeituojs Juoņs Elksnis. Divamžāl jis tūreiz navarēja tikt iz svīneigū pasuokumu, deļtam bolva jam tyka nūguoduota personeigi.

G.Rasims atzeimēja, ka itūgod ir bejuse daudz leluoka pīsacejumu aktivitate, i pīca, ka daudz pīsacejumu anketu ir isyutejušys Latgolys pašvaļdeibys. Visi sajimti pīsacejumi tyvuokajā laikā tiks sakuortuoti pa nominacejom i tiks izsyuteiti žurejai. Kotrā nu trejom katēgorejom (muzyka, literatūra i sabīdreiba) viertietuoju sastuovs ir atškireigš, bet sovu redzīni tiks aicynuoti izsaceit gon konkrētos jūmys specialisti, gon žurnalisti, kai ari pašvaļdeibu puorstuovi.

Nu Latgolys pošvaļdeibu i sajimti ari vairuoki konkrēti pīduovuojuumi paleidzeibai i sadarbībai pi bolvys pasnigšonys pasuokuma sareikuošonys. Tūmār, izviertejūt finansialuos ispiejis, itūgod latgališu kultūrys Goda bolvys "Boņuks 2009" pasnigšonys ceremoneju paradzāts nūvadeit ti pat, kur paguojušajā godā – Rēzeknis kultūrys nomā. Pasuokums nūtikš 14.martā – leids tam juopagiust veikt izvīrtiešonys dorbs, juozuacynoju visi bolvys prentendenti, juosagatavej pasuokuma programma (tymā, taipat kai ipriķšējā godā, teik paradzāti ari puorsteigumi), juozgatavej ari pošys bolvys (nu Latgolys "zalta" veiduojus ar Boņuka i juo suneiša Žika atveiduojuumu), kurys autori ir muokslīnīki Vēsma i Aivars Ušpeli.

Itūgod bolvys pasnigšonys organizatori ir padūmuojuši ari par prentendentu izvīrtiešuojuumu, pīteikumu raksteituojuumu – izlūzīs kuorteibā vairuoki nu jim sajims pateiceibys bolvu i tiks personeigi uzaicynuoti iz "Boņuka" pasnigšonys ceremoneju.

Juoņs Elksnis sajēme "Boņuku" par igūldejumu latgališu kulturā

EISUOS ZINIS:

KONKURSS "NASOKI NUI! NASOKI NĀ!"

Bīdreiba "Latgolys Studentu centrs" vēj puors dīnys (da janvara beigu) aicynuoju pīsadaleit jaunys latgališu gruomotys tapšonā ar nūsaukumu "Es soku. Tu soki. Puosokys par krīzi". Nikuo daudz navajag – tik pošim pīraksteit sovu puosoku, receptu voi stuostu par dzeivi ar laimeigom beigom. Vairuok informacejis skaitit portalā lakuga.lv

"...ACĪ, A NA BROVĪ DŪRT!"

Ontons Slišāns pīcojās par pādejom latgališu volūdu aizstuojušom akcejom – zynuotnīski pamatuoju lāmumim i praseibom. Jis aicynoju vsus, kas spiej itik zinīs masu medejūs – aizstuojuveit myusu volūdeicys i patīsi, viesturiski i argumēteiti pīruodeit latgališu volūdys aizstuojuveibys pasaulkultūrvīesturiskū nūzeimeibu, na viņ "taidu šaidu" prostūs latgališu igribi. Portalā lakuga.lv publicāta ari eisa aileiniska pavīlķšona "iz zūba" vsym, kas ir pret latgališu volūdu.

DRYČĀNU LATGALISKAIS LAIKKROKSTS "SKREINE"

Dryčānu ļauds (Rēzeknis nūvods) ir nūdybnyuojuši kultūrys bīdreibu "Auseklis" ar mierki Dryčānu apliceinē veicynuot materialūs i namaterialūs kultūrys vierteibu radeišonu, apzynuošonu, sagloboušonu i popularīzeišonu. Bīdreibys pīrmais periejums ir avīzeite "Skreine". Avīzys pīrmais divejys laidīņus var apsavērt Latgališu Kultūrys gazetā (lakuga.lv).

"PUSNAKTS TRIĀDIS" VIDEO

Treis pūiši turpynoju veiduoju raidejumus "par vysa kū" (temys ir vysdažaiduokuos) itūs varēja nūsklauseit, bet niu ari nūsavērt sevkurs interneta lītuojuos. Jaunuokī raidejumi ir video formatā i tūs var apsavērt portalā lakuga.lv sadaļā "Pusnakts Triādis".

MUZYKA – ITE NAZKAS IR!

Edeitis Husaris veiduoja interveja ar muzykantu i aktīri Kristapu Rasimu, kuru vysy parostī sauc eisi i vīnkuorši – par Kīpu. Taidys jis ari ir – vīnkuoršs, smaideigš, ospruoteigš, muzykals, harizmatiskš, i nikod navari zynuot, ar kū jis puorsteigš. Grupys "Bez PVN" rodīušuo dvēsele i jaunais Dailis teatra dalīnīks sarunā par i ap teatru i muzyku.

SOVVAĻNĪKS PREZENTEJ SOVU PYRMŪ VIDEO KLĪPU

Latgališu roka muzykys Sovvaļnīks, zynoms ari kai grupys "Borova MC" gitarists Ingars Gūsāns, piec debejis albuma džišmu sasnigumim radeju stageju topūs muzykys meiljuotuojuumu pīduovoj dzīsmīs "Vysi vieji" video verseju. Tei tyka filmāta vīnā nu vacuokajom kūka bazneicom Latvejā – Aglyunys pogosta Bierzgalē.

Latgališu volūdai starptautiski atzeits volūdys kods

2010.goda 18.janvari par starptautiskuo standarta ISO639-3 uzturiešonu atbīldeiguo instituceja "SIL International" (ASV) ir daškieruse latgališu volūdai sovu individualū kodu, kas sastuov nu treju burtu: LTG

Vēl 2009.goda vosorā 7.julī tyka īsnāgts pīprasejums itaida koda daškieršonai. Pīprasejuma autors beja Juoņs Eisaks, kas sevi raksturoj kai "dūlnu entuziastubreivmuokslīnīku", bet reizē ari izsoka sovu redzīni par itaida koda daškieršonys nūzeimi: "Tys paver jaunys ispiejis latgališu volūdys lītuošonai modernuos informacejis tehnologiejuos i padora ispiejamu latgališu volūdys atbolsta izstruodi biroja programaturai (pareizraksteibys puorbaude, sinonimu vuordineica i.c.), elektroniskim vuiceibu leidszeklim i tml. Guodojams, ka tys varātu atvīgluot latgališu literaruos volūdys tuoluokū standartizacejis procesu."

J.Eisaka iniciatīvu tūlaik atbaļsteja Jurs Cibulšs (Tislītu ministr-

jis Vaļsts volūdys centrs), Ilga Šuplīnska, Sanita Lazdiņa i Heiko F. Martens (vysi Rēzeknis Augstškola), Jurs Viļums (Dagdys nūvoda dūmis deputats) i Imants Slišāns (Latgališu volūdys, literaturys i kultūrvīesturis školuojuumu asociaceja). Ar pylnu pīprasejuma tekstu angļu volūdā var isapazeit Latgališu Kultūrys gazetā – lakuga.lv

Ziņa par itaida koda daškieršonu ir aktivīzīejuse ari pasaulī popularys internetā encīklopedejis "Wikipedia.org" sekuotuojuos – ir atsuohts dorbs pi ituo resursa izveides ari latgališu volūdā, da itam beja izstruoduota tikai parauga versija (<http://incubator.wikimedia.org/wiki/Wp/ltg>).

Jūprūjom ir aktuals latgališu volūdys tuoluokais liktiņš. Jemūt

vārā tryukumus Latvejis vaļsts lykumdūšonā, kai ari 8.decembra zynuotnīskuos diskusejis "Latgales latviešu valoda Latvīyas valodas politīkas kontekstā", kū reikuoja LU Latvīšu volūdys instituts, rezultatus LatBLUL (Latvejis Regionalūs i mozuok lītuojuumu volūdu savīneiba) irūsynoju izveiduoju dorba grupu. Par primarim uzskotūt taidys vācuojumus kai juridiskūs terminu precīzīešona i dokumentu sagataveišona regionaluos volūdys statusa daškieršonys ispiejai, pasuokumu programmys izstruode, kas ļautu suokt eistynuot Vaļsts volūdys lykuma 3.panta 4.apakšpunktā nūsaceitū: "Valsts nodrošina latgaliešu rakstu valodas kā vēsturiska latviešu valodas paveida saglabāšanu, aizsardzību un attīstību", kai ari vajadzeigūs dokumentu sagataveišona i īsnīgšona izskateišonai atbīldeiguojuos institucejuos, kas uzdūtu vajadzeibu kotrā Latgolys školā vuiceit lat-

gališu volūdu, literaturu i kultūrvīesturi.

Latgolys planavuošonys regiona atteisteibys padūme 2009.goda 18.decembra sēdē jau ir pījemuse lāmumu i dorba grupā izvīrtiešuse Latgolys pošvaļdeibu puorstuovi Ināru Silīcku (Kuorsovys nūvoda dūme). Ir sajimta ari atbīlde nu Tislītu ministrejīs, kas ir gotova sadarbībai i dorba grupā izvyrza Māri Baltīņu, Vaļsts volūdys centra direktoru. Tuoluokuo reiceiba teik gaideita nu lzgleiteibys i zynuotnis ministrejīs.

"Latgališu Gazetu" atbolsta Latgolys regiona atteisteibys agentura i Kulturkapitāla fonds.

